

Ministerstwo Finansów

Departament Polityki Makroekonomicznej

Warszawa, 27 kwietnia 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję nr 183/183/I/2026
Znak sprawy: PM5.056.1.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szanowna Pani,

W odpowiedzi na petycję z dnia 31.01.2026, w sprawie bezwarunkowego dochodu podstawowego (BDP), proszę przyjąć następujące wyjaśnienia.

Ministerstwo Finansów wyrażało opinię na temat koncepcji bezwarunkowego dochodu podstawowego i możliwości jej wdrożenia w Polsce w odpowiedzi na interpelacje poselskie, w szczególności na interpelację nr 10988 złożoną przez posła Michała Kowalskiego.

Ministerstwo Finansów **nie planuje obecnie wprowadzenia rozwiązania, jakim jest bezwarunkowy dochód podstawowy**. Należy zaznaczyć, że wprowadzenie BDP w wysokości 1000 zł miesięcznie¹ dla każdego dorosłego obywatela Polski wiązałoby się z **miesięcznym kosztem ok. 31 mld zł** – rocznie blisko **370 mld zł**. Taka kwota stanowiłaby ok. 57% zaplanowanych dochodów budżetu państwa (zgodnie z ustawą budżetową na 2026 rok), a także blisko 9% prognozowanego PKB na ten rok.

W związku z tym, ewentualne wprowadzenie takiego świadczenia musiałoby się wiązać z rezygnacją z innych, obecnie obowiązujących, świadczeń społecznych – takich jak świadczenia rodzinne, dodatkowe świadczenia emerytalne (tzw. 13-sta i 14-sta emerytura) czy zasiłki z pomocy społecznej. Warto jednocześnie zwrócić

¹ Wartość zbliżona do obecnie obowiązującej wysokości minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa domowego.

uwagę, że łączny koszt wszystkich pieniężnych świadczeń społecznych o charakterze pozaubezpieczeniowym (w tym, m.in. świadczenia wychowawczego 800+) to obecnie ok. 200 mld zł, czyli **blisko dwukrotnie mniej niż prognozowany koszt wprowadzenia BDP.**

Warto jednocześnie zauważyć, że badania ekonomiczne nad bezwarunkowym dochodem podstawowym pokazują zarówno jego potencjalne korzyści, jak i wady. Dotychczasowe eksperymenty dowodzą, że BDP może pozytywnie wpływać na dobrostan psychiczny uczestników², a jego negatywny wpływ na aktywność zawodową nie jest istotny³. Jednocześnie programy tego typu budzą obawy związane z wysokimi kosztami (nieefektywność) oraz potencjalnymi skutkami makroekonomicznymi, takimi jak inflacja czy zmiany na rynku pracy, które trudno oszacować bez pełnoskalowych badań.

Większość dostępnych analiz opiera się na krótkoterminowych eksperymentach na niewielkich grupach, co ogranicza możliwość generalizacji wyników na całe społeczeństwo. Nierozstrzygnięte pozostają również kwestie finansowania BDP, jego długoterminowej stabilności oraz wpływu na istniejące polityki społeczne, w tym na dostępność usług publicznych. W związku z tym, pozytywny efekt wprowadzenia BDP na poziom jakości życia w dłuższej perspektywie jest przez ekonomistów często podawany w wątpliwość⁴.

Na koniec pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że przytoczony w petycji próg dochodowy jest sprzeczny z koncepcją bezwarunkowego dochodu podstawowego.

Z wyrazami szacunku,

Mateusz Najstüb
Zastępca dyrektora
Departamentu Polityki Makroekonomicznej

² Wilson, N., & McDaid, S. (2021). The mental health effects of a Universal Basic Income: A synthesis of the evidence from previous pilots. *Social science & medicine*, 287, 114374.

³ de Paz-Báñez, M. A., Asensio-Coto, M. J., Sánchez-López, C., & Aceytuno, M. T. (2020). Is there empirical evidence on how the implementation of a universal basic income (UBI) affects labour supply? A systematic review. *Sustainability*, 12(22), 9459.

⁴ Daruich, D., & Fernández, R. (2024). Universal basic income: A dynamic assessment. *American Economic Review*, 114(1), 38-88.